

Datum
2023-08-25

Dnr
BMN 2023-151

Miljö och samhällsbyggnadsförvaltningen
Bygg- och miljönämnden

Boverket
remiss@boverket.se

Yttrande över - Boverkets förslag till föreskrifter om säkerhet i händelse av brand i byggnader

Boverkets diarienummer: 31/2022

Sammanfattning

Vi anser att Boverkets förslag till de nya föreskrifterna inte kommer att uppnå sitt syfte att medföra lättnader i tolkningar och bedömningar. Tvärt emot befarar vi att risken för att byggnadsnämnderna tolkar föreskrifterna olika kommer bli större med det nya förslaget, jämfört med dagens föreskrifter och allmänna råd. Vilket i sin tur troligtvis ökar osäkerheten hos byggherrar gällande vad som krävs för att uppfylla föreskrifterna, jämfört med dagens föreskrifter och allmänna råd. Främst ser vi att mindre byggherrar kommer drabbas negativt av det nya förslaget då allmänna råd tas bort som tidigare möjliggjorde snabb projektering genom allmänt råd.

Således befarar vi att det nya förslaget, i sin nuvarande lydelse, kommer göra det svårare än vad det är idag, leda till fler överklaganden och förseningar av projekt. Dessutom befarar vi att projekteringen av brandskydd kommer ta längre tid och fördyras med de nya föreskrifterna. Vidare så vill vi även poängtera att gällande föreskrifter idag fungerar bra.

Allmänna synpunkter

Vi är positiva till vissa delar som lyfts upp i förslaget. Vi anser att det är bra att Boverket gör en översyn av regelverket, med syftet att åstadkomma ett förenklat och konsekvent regelverk. Det är även bra att föreskrifter som regleras i annan lagstiftning/föreskrifter inte finns med i förslaget till de nya föreskrifterna, på så sätt regleras inte samma sak hos olika myndigheter. Vi är även positiva till att Boverket fokuserat på att utforma föreskrifterna på ett teknikneutralt sätt.

Det är viktigt att regelverk är tydligt och enkelt att tillämpa i praktiken. Med förslaget som redovisats bedömer vi att det inte kommer bli enkelt att verkställa i praktiken eftersom att tolkningsutrymmet blir större. Med stor sannolikhet kommer antalet analytiska dimensioneringar öka markant jämfört med det antal som lämnas in idag.

Vi är medvetna om att problematiken idag är de allmänna råden. Många aktörer är inte medvetna om de allmänna rådens rättsliga status, vilket gör det svårt för många. Väljer Boverket, likt förslaget att ta bort dessa allmänna råd, anser vi att föreskrifterna ska vara tydliga och bindande så att alla berörda parter vet vad som gäller.

Datum
2023-08-25

Dnr
BMN 2023-151

Boverkets förslag till föreskrifter

Ansvar

Vi anser att det är bra att det tydliggörs mer i förslaget gällande byggherrens ansvar att kraven i föreskrifterna uppfylls.

Större krav kommer ställas på projektering av brandskyddet och även redovisning av funktionskraven. Fler analytiska dimensioneringar kommer tas fram och vi ser svårigheter i att bedöma om dessa kommer att kunna uppfylla kraven. Byggherrarna kommer därmed ha större krav på att säkerställa bättre kompetens vid bådeprojektering och utförande. Nackdelen med detta är att projekten kommer att fördröjas och sin tur fördröjas i de fall byggnadsnämnden gör en annan bedömning än byggherrens.

Det nya förslaget till föreskrifter har till stor del en låg preciseringsnivå som troligen kommer medföra att byggnadsnämndens handläggningstider ökar. Men även göra det svårare för byggnadsnämnden att avgöra om egenskapskraven uppfylls.

Vi ser även problem med att branschen ska ta fram olika handböcker. Detta då brandskyddet ska ses i sin helhet och det med handböcker finns en risk att byggherren använder olika lösningar från handböckerna som inte är kompatibla.

Konsekvenser för byggnadsnämnden

Enligt förslaget så tydliggörs kraven, i föreskriftsnivå, avseende fackmässighet (bland annat för projektering och utförande). Vi anser att detta är bra, då nämnderna får ett tydligare mandat att ställa krav på exempelvis ritningarnas kvalitet.

I konsekvensutredning nämner man bland annat att de nya föreskrifterna befaras utlösa längre handläggningstiderna för byggnadsnämnderna till en början och bli bättre på längre sikt. Vi bedömer att de nya föreskrifterna kommer att medföra mer arbete och ökade handläggningstider på längre sikt. Det kommer troligen bli svårare för byggnadsnämnderna att avgöra om byggherrens projektering uppfyller bygglagstiftningen, då byggherren kommer kunna hänvisa till bland annat olika handböcker. Sådana underlag kan ha oklar status som rättskälla, ändras flera gånger under korta perioder eller vara flera stycken olika underlag för en specifik föreskrift. Detta tror vi kan skapa en större osäkerhet mellan byggnadsnämnden och byggherren.

Projekteringsunderlag och handböcker kommer innebära att byggnadsnämnden måste ha tillgång till fler sådana underlag än vad som behövs idag. Detta i sin tur medför ökade kostnader för byggnadsnämnderna, man behöver vara uppdaterad då dessa underlag kan ändras ofta samt att det kan bli för många underlag från olika aktörer för en specifik föreskrift. Arbetssättet för tjänstemännen hos byggnadsnämnderna kommer behöva ändras, behovet av utbildning och vägledning kommer öka.

Konsekvenser för byggherrar

Vi tror att förslaget kommer leda till större ansvar, mer kostnader och arbete för byggherren i projekteringskedet. En hel del standarder och handböcker ska beaktas, vidare ska riskanalyser göras där byggherren ska bedöma vad som krävs i det enskilda fallet för att uppfylla de nya föreskrifterna. Även om byggherrens ansvar i processen förtydligas så krävs utbildning och vägledning för att möjliggöra detta ansvar. Byggherrarna kommer troligen även få vänta längre på sina start- och/eller slutbesked jämfört med idag, då handläggningstiderna för dessa beslut kommer öka.

Datum
2023-08-25

Dnr
BMN 2023-151

För den oerfarna byggherren kommer det ställas högre krav på kompetens samt anlitan­de av konsulter (högre kostnader) för att uppfylla kraven enligt de nya föreskrifterna. Det blir även svårare för byggnadsnämndens tjänstemän att kunna hjälpa byggherren att bilda en uppfattning om hur föreskriften ska uppfyllas, jämfört med dagens allmänna råd som i dag är ett stöd i detta. Detta torde leda till att det blir krångligare för den oerfarne byggherren och att de kanske drar tillbaka sin ansökan och eventuellt börjar bygga olovligen.

Konsekvenser för byggherrens tidplan

Med det nya förslaget så kommer inte byggnadsnämnderna att ha mycket att kunna stödja sig på och kommer troligen att börja göra egna riktlinjer om vad som ska gälla i praktiken för att uppfylla en viss föreskrift. Detta tror vi kommer leda till fler nekade start- och slutbesked med motiveringen att de tekniska egenskapskraven ej kan antas bli uppfyllda. Detta i sig kommer försena och fördyra byggherrarnas start- och sluttid av projekten. I dagsläget är sådana beslut ytterst få, men med det nya förslaget till föreskrifter befarar vi att de kan bli fler.

Kommentarer

Boverket har även rätt i att byggkostnaden kommer minska. Men det finns en risk för att brandskyddet i nya byggnader kommer bli enklare och mer osäkert, och därmed även bli dyrare under förvaltningstiden. Det finns risk för att lösningar som utförs i byggnader kan bli svåra att förändra vid en framtida ändrad användning av byggnaden då lösningarna är specifikt framtagna för den specifika verksamheten och byggnaden.

En stor fördel med den nya föreskriften är att branschens kompetens kommer öka då konsulter kommer krävas in i fler ärenden och kravet på kunskap och dokumentation kommer redovisas i allt högre grad.

För Bygg- och miljönämnden Linköpings kommun

Marinda Taberman
Enhetschef Bygginspektion